

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi ne vrstaže.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov na vsa, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oglepanju s. pr. (Januarja 31-20) poleg vsega imena in naslova pomeni, da vam je s tem časovno potekla naročnina. Posvetite jo preučevanju, da se vam ne ustavi list.

PRESEDNIK WILSON IN JADRANSKO VPRAŠANJE

Jadransko vprašanje polni zopet zadnje čase predala vseh listov. Brzovjav poročila, da predsednik Wilson noče odnehati od stališča, ki ga je zavzel pri rešitvi tega vprašanja in da pritiska na Italijo, Francijo in Veliko Britanijo, da sprejmejo njegov načrt za rešitev tega vprašanja. Druge brzovjave zopet poročajo, da Italija ni zadovoljna, da se reši jadransko vprašanje po predsednikovem načrtu, ravno tako ni zadovoljna z mejno črto, ki jo je določil predsednik Wilson kot podlago za določitev meje med Jugoslavijo in Italijo. Citamo tudi o groznjah, s katerimi prihaja Italija in v katerih pravi, če se Jugoslavlani ne podvržejo zahtevi Italije, da bo Italija zahtevala, da se meja med Italijo in Jugoslavijo določi po londonski pogodbi.

Kako pa želi predsednik Wilson, da se reši jadransko vprašanje? Kakšna je črta, ki jo je določil predsednik Wilson, da služi za podlago pri določanju meje med Jugoslavijo in Italijo? Oficijelnega odgovora na ta vprašanja ni! O predsednikovi mejni črti so poročali že razni listi v starem kraju, toda vsak list je poročal drugače, kar vodi do sklepa, da nihče ne ve kaj oficijelnega o tej črti. Ravno tako je tudi z rešitvijo jadranskega vprašanja. Časnikarji v starem kraju ugibajo o tem vprašanju kot ameriški časnikarji, oficijelni viri jim pa niso na razpolago, na katere bi se lahko sklicevali. Fakt je ta, da meja med Jugoslavijo in Italijo še ni določena in da tisti rojaki delajo napačne zaključke, ki mislijo, da so kraji, zdaj zasedeni po italijanski armadi, že priznani Italiji.

Če ne vemo nič oficijelnega o predsednikovi mejni črti in kako naj se po njegovem načrtu reši jadransko vprašanje, pa lahko neoficijelno sklepamo iz dosedanjih dogodkov, da je predsednik Wilson edini, ki se je postavil ostro po robu italijanskim aneksistom. Vprav groznje italijanskih aneksistov govore najjasnejše, da so predsednikovi načrti bolj pravični Jugoslovanom kot pa ponudbe entente.

Kdor zna čitati, se je lahko iz brzovjav, čeprav se veasi precej zmedene vsebine, prepričal, da hočejo italijanski aneksisti potisniti Jugoslovane od morja, ali pa tako zastražiti morje, da ne morejo do njega, če jim tega ne dovoli Italija. Take zahteve italijanskih aneksistov pa niso le skrajno krivične, ampak so tudi obsojanja vredne, ker ustvarjajo razmere za novo vojno, ki pride prav zanealljivo po nekaj letih. Kajti prav zanealljivo bodo rekli Jugoslavlani nekega dne, da hočejo k morju, čeprav se bodo morali zdaj umakniti sili. In kadar se to zgodi in če se Italija takrat prostovoljno ne umakne, se bo to zgodilo, kar smo doživeli, ko je avstrijska avtokracija hotela za vsako ceno odrezati Srbijo od Jadranskega morja, sebi pa skozi Srbijo napraviti pot do Egejskega morja.

Če vpoštevamo te fakte, tedaj prihajamo do zaključka, da želi predsednik Wilson rešiti mejno in jadransko vprašanje na pravičen način za Jugoslovane v interesu svetovnega miru, da se ohrani svetovni mir in odpravijo vzroki, ki bi lahko zanetili znova svetovni požar, ko se Evropi nekoliko zacelijo sedanje skeleče rane, ki jih ji je zadala zadnja svetovna vojna.

Pravična rešitev mejnega in jadranskega vprašanja med Jugoslavijo in Italijo pa ni potrebna le v interesu Jugoslavije, ampak je nujna za ves civilizirani svet, torej tudi za Ameriko, ker taka rešitev pomeni mir.

Obsodba buržoaznih strank. — George Cadbury, Jr., znani angleški tovarnar, ki je zgradil za svoje delavce prijazno mesto Bournville in je uvedel v svoji tovarni obširne reforme v korist delavstvu, je iztopil iz angleške liberalne stranke in vstopil v delavsko stranko. "Manchester Guardian" piše, da je Cadbury ob tej priliki dejal: "Delavska stranka ima zame privlačno silo, ker ima definiran program za reforme, ki je v pravi zvezi s potrebami ljudstva. Prepričan sem, da je delavska stranka edina stranka v sedanjem času, ki ima obširen pogled v potrebe evropskih ljudstev in domačih plemen v drugih krajih sveta."

Tako je obsodil na Angleškem buržoazne stranke mož, ki je sam kapitalist, ker se je prepričal, da buržoazne stranke ne zastopajo ljudskih koristi.

DOPISI.

Stavka slavnikaarjev v Chicago.

Chicago, Ill. — Stavka slavnikaarjev pri tvrdki E. Eiger Bros. & Co. se nadaljuje in 16. februarja je stopila v četrti teden. Slavnikaarji so ravno tako, ako ne še bolj, odločni v svojem boju za pravice organiziranega delavstva, kot so bili prvi dan stavke.

Lastnikom imenovane tvrdke se še do danes ni zdelo vredno se pogajati z delavci in v zadnjih treh tednih so poskusili vsa druga sredstva, da bi zlomili odpor organiziranih delavcev, da bi razdvojili stavkarje, toda zaman. Slavnikaarji vztrajajo v svojem boju in so si popolnoma svesti svoje zmage. Čim dalje traja ja stavka, tem bolj so odločni, da hočejo vztrajati do konca, dokler ne izvojujejo svojih popolnoma upravičenih zahtev. Zaupajo v svojo solidarnost in moč organizacije.

Lastniki zgoraj imenovane tvrdke bi že lahko prišli do prepričanja, da so zahteve, katere so stavkarji predložili, popolnoma upravičene in ako bi imeli le kolikaj soli v glavi, bi se pričeli pogajati s stavkovnim odborom ter tudi pristali na zahteve. Toda v svoji zagriženosti do organiziranega delavstva so popolnoma slepi in mislijo, da bodo prodrli v glavo skozi zid.

Kjerkoli se vrši boj med organiziranim delavstvom in veleprodajniki, vespovod so bili veleprodajniki neizbirani v sredstvih, katerih so se posluževali, da bi zatrli stavko, razdvojili stavkarje in jih na ta način prisilili v staro in še bujno sužnost, kot so bili prej. Tudi ta tvrdka ne izbiča med sredstvi in se poslužuje tako nizkotnih in umazanih sredstev, da bi človek nikdar ne pričakoval. Najprvo je g. Eiger romal od vrat do vrat, obiskoval puntarske slavnikaarce, vabil na tajne sestanke, kjer jih je nagovarjal za božjo voljo, da naj se povrnejo na delo. S tem ni došel ničesar. Pomatili so v zapor delarni dan veliko število stavkarjev in le vsled tega, kar so bile tako predrzne, da so korakale pred njegovo delavnico gorinđol in tako delale njemu veliko "čas". Napolnili so vsaki dan precej policijskih odgoških voz s sanimi štrajkajočimi delavkami, ki niso skrivile drugega, kot da so se sprehajale ob njegovi delavnici. Ako bi imela ta tvrdka le kolikaj razuma, bi lahko tako razvidela, da s to taktiko ne bo napravila ničesar drugega, kot ravno nasprotno. Kajti to neopravičeno preganjanje delavk je stavkarje še bolj navdušilo za njihovo pravično stvar. O tem so se gospodje lahko prepričali, ker so vedno prej aretirane delavke takoj prišle na prejšnje mesto, kakor hitro so bile izpuščene iz zapora in takoj zopet opravljale stavkovno stražo.

Imeniten je bil prizor, ko so se te delavke, katere so bile prej odgnane v zapor, pripeljale v avtomobilih pred tovarno. Ko je g. Eiger opazil prihajajoče avtomobile, mu je gotovo srce od veselja poskakovalo, ker je bil prepričan, da se je zopet pripeljal veliko število delavk, ki so pripravljene garati za njega. Sklepal je takoj vse policaje kolikor jih je mogel dobiti, postavil se sam njim na čelo in zankazal narediti velik špalir od avtomobilov pa do vhoda v tovarno, da bi tako dostojno sprejel njemu zveste delavke. Toda o j groza in sramatan! Ko so delavke izstopile iz avtomobilov, so se izjavile, da so prišle opravljati svoj posel — ne za g. Eigerja, ampak za organizacijo slavnikaarjskih delavcev, namreč da bodo odpravljale stavkovno stražo in da so ravno iste delavke, katere je prej zankazal g. Eiger odpeljati v zapor in da jih je sedaj zopet lahko, ako hoče, nevarnost je bila velika, da ne zadene kap g. Eigerja, od jeze, ker je videl, da je napravil tako časten sprejem onim delavkam, katere so preje odvedli v jazo. Postal je rudeč kot kuhan rak in hitro je zbežal v pisarno ob groovitnem smehu vseh navzočih delavk. Policaji so bili ravno tako vsi rdeči, in so na tihem preklinjali g. Eigerja, ker jih je tako imenitno vodil za nos.

Vsega tega je bila pa tudi policajem še dovolj, ker so kaprevlali, da so samo slepo orodje g. Eigerja in da neopravičeno preganjajo zveste delavke. Postal je ujudnejši in ne nadleguje več mirnih delavk in te se sedaj lahko svobodno gibljejo. Aretisije so prišle iz dnevnega reda. Štrajkajoče delavke opravljajo zvesto stavkovno stražo in se izprehajajo pri delavnici g. Eigerja, ki se sedaj same jeze peni, ker ne more ukrotiti upornih delavk.

Tako so zavedne delavke izvajale svojo prvo zmago ter dokazale trdovratnim delodajalcem, da se ne morejo kosati v medznem boju z zavednimi delavkami in da brutalnost mora vedno podleči. In ravno ta prva zmaga je tako opogumila stavkarje, da so se izjavili, da hočejo vztrajati do konca, brez ozira na žrtve, in da se ne bodo podali.

Kakor je tudi znano, je g. Eiger v odboru zveze delodajalcev. In kot tak se je poslužil druge taktike in upa, da bo na ta način zlomil stavko. Izposloval je menda, da se bo ustavilo z delom v vseh slavnikaarjskih delavnicah in to le vsled tega, da v teh delavnicah ne bodo mogli vpostiti onih delavk, ki so prej delale pri njemu in bi sedaj iskale delo v drugih delavnicah. Na ta način hočejo nekako bojkotirati druge delavnice slavnikaarjev in ženskih klobukov, katere bi sedaj dobro obratovala, da bi izgotovili naročila, katere ne more tvrdka E. Eiger Bros. Podjetniki si bodo dobro premislili izvesti tak bojkot, ker je nepostaven. E. Eiger pa pridno oglašja v vseh velebizniških listih, da potrebuje veliko število delavk, da jih dobro plača, da je vvedel kraji delavnico in še več takih stvari, kar je samo vada za nezavedne delavke. Prišel je zopet romati od vrat do vrat, od delavke do delavke, za katere le ve naslov in to okrog vseh, tudi okrog onih, ki so vspolene v drugih delavnicah. Objubljuje jim vse mogoče in nemogoče in kaže se jako dobrega in usmiljenega delodajalca, kateremu so delavke prve in najzadnje je njegov lastni žep. Toda pri tem romanju ima ravno toliko uspeha, kot ga je imel pri prvem. Maršakatera zavedna delavka mu prečita take lističe in napravi tako pridigo, da niti ne ve, kje so vrata in da mu čumi še dolgo časa v ušesih. V tem oziru so Slovance na prvem mestu. Vsa čast jim. Razumno, da ženske drugih narodnosti tudi ne zaostajajo. Navadno jim odgovarjajo, ako je tako dobro v njihovi tovarni, čemu je pa stavka. Najprvo naj plača tako svoje delavke, pa bodo takoj prišle delati in ako bo pa pozneje potreboval nove delavke, ko bo zadovoljil vse svoje delavke, se pa morda odzovejo. Za sedaj naj pa gre, odkoder je prišel. — Vsa čast tem zavednim delavkam, ki tako odločno nastopajo za svoje sestre, ki so v boju za izboljšanje razmer.

Lastnikom tvrdke E. Eiger Bros. je pričela že voda v grlo teči in pričele so pokati zadnje strune in stavkarji to dobro vedo in radi tega so tudi vztrajnejši in vsak dan odločnejši. Prepričani so popolnoma, da bodo zmagali in se ne ozirajo na kake morebitne žrtve.

Opozarjam vse rojake in zavedne delavke na lažniva poročila, katere so se pričela širiti v Chicago, da je ta stavka končana in da je obrat v tej delavnici popoln. Ta poročila raznašajo delavski nasprotniki in njih privrženci in imajo edino ta namen, da razdvoji stavkarje. To vse je laž, in varujte se vsakega takega, ki raznaša te govorice. On je vaš sovražnik in vas hoče zapeljati.

Stavka v tej delavnici je popolna in g. Eigerju se je posrečilo dobiti samo sedem izčrpanih slavnikaarjev in deset deklet, katere se učijo. Iz tega se lahko razvidi, da stavkarji popolnoma kontrolirajo to delavnico in da se bodo lastniki radi ali neradi, toda prisiljeni pogajati se s stavkovnim odborom.

Milim prošnjam in sladkim obljubam g. Eigerja so se podale: Boskovičeva Marička, vulgo Kobila, Kruškova Marička, vulgo Beštica in Francka Mantingerjeva. Tem navedenim rojakinjam se je g. Eiger tako usmili, da ga vespovod priporočajo, kot "usmiljenega" delodajalca in ga še celo zagovarjajo. Sleer pa "oče odpušni" jim, ker ne vedo kaj delajo.

Vse navedene delavke priporočamo rojakom v molitvah, da bi jih razsvetlil sam "troštar" sv. Duh in dal prav um in pamet."

Končno opozarjamo še enkrat, da je stavka v delavnici ženskih slavnikaarjev in klobukov, tvrdke E. Eiger Bros. & Co. popolna. — Štrajkajoči.

Vse navedene delavke priporočamo rojakom v molitvah, da bi jih razsvetlil sam "troštar" sv. Duh in dal prav um in pamet."

Končno opozarjamo še enkrat, da je stavka v delavnici ženskih slavnikaarjev in klobukov, tvrdke E. Eiger Bros. & Co. popolna. — Štrajkajoči.

Ureda predsednika Tiskovnega odbora.

R. T., New York, N. Y. — Vse poslance ne moremo priobčiti.

Spomenica jugoslovanskih poslancev iz zasedenih krajev.

(Nadaljevanje.)

Z opravičenim ponosom lahko povdarjamo, da je naše ljudstvo v teh krajih takoj sprejelo pravične Wilsonove principe in da je z oporom doma in aktivno v entenih armadah pripomoglo materialno veliko k razpadu Avstro-Ogrske monarhije posebej in po sklenjeni pogodbi v Rimu l. 1918 in ko so zavezniki in Amerika priznale meseca junija l. 1918 v Versailles pravice našega naroda.

Vsled italijanske okupacije teh pokrajin se je opazila nezadovoljnost našega ljudstva v ekonomičnem in duševnem oziru, kar je v ikodo normalnemu razvoju cele Jugoslavije.

835.000 Jugoslovanov, ki so naseljeni v zasedenih krajih, je že zahtevalo in prosilo pred civiliziranim svetom, da naj se odpokličejo italijanske čete iz teh krajev in naj se jim dovoli združiti se z njih brati v državi Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Nepravilna rešitev jadranskega vprašanja bo vedno ogrožala svetovni mir, kajti naše ljudstvo se ne bo nikdar zadovoljilo s kako krivično rešitvijo tega vprašanja.

Po končni določitvi mej, narodnosti tuje države bodo podanični ene izmed obeh držav, katerim bi morala biti zajamčena svoboda njihovega jezika, njihova narodna kultura, moralni in gospodarski interesi. Toda Italijani niso niti najmanj vpoštevvali tega v zasedenih krajih.

Z ozirom na vse navedene dogodke in z ozirom na dainajski položaj mi nasjodločneje protestiramo:

a) proti d'Annunzijevemu delovanju in proti okupaciji naših pokrajin in spellramo na pravičnost in razsodnost odgovornih državnikov da naj napravijo konec tem činom, ki nimajo primere in ki se dogajajo pred očmi vseh veseli, ne da bi bili krivični kaznovani, in na ta način zavarujejo evropski mir, ki je v našarnosti;

b) proti postopanju italijanske vlade v krajih, katerih usoda še ni rešena, ker je zavrgla mandat, katerega je dobila od entente in Zdr. držav Ameriških.

Usojamo si zahtevati:

a) V imenu Slovečanstva in pravice, da so izpuščeni na svobodo vsi Jugoslavlani vojni vjetniki in interniranci in da se jim dovoli takoj povrtni se domov brez vsakega nadaljnega zadrževanja;

b) da se odpokliče italijansko armado iz zasedenih krajev in te kraje, ako bi bilo potrebno, naj zasedejo čete nezainteresiranih držav dokler ne bo končno rešeno Jadransko vprašanje;

c) da se dovoli plebiscit, po katerem se bo ljudstvo izreklo, kam hoče pripadati, kar bi bilo v soglaju s principi entente in celo Italije. Plebiscit naj se vrši v vseh okupiranih krajih in pod kontrolo kake nevtralne države.

Pariz, 15. decembra 1919.

Cezar Akačić iz Reke-Sušaka, član hrvaške deželne vlade poslanec v belgradskem parlamentu;

Ante Adrežević, vikar v Puniti, bivši poslanec v istriški deželni vladi;

Dr. B. G. Angjelinović, časnikar, iz otoka Lesina, poslanec v belgradskem parlamentu;

Juraj Biškini, časnikar, Zader, poslanec v belgradskem parlamentu, bivši poslanec v dunajskem parlamentu in član deželne vlade v Dalmaciji;

Dr. Ivan Marija Čok, odvetnik v Trstu, poslanec v Belgradskem parlamentu;

Dr. Mate Drinković, zdravnik v Šibeniku, bivši poslanec v de-

želni vladi v Dalmaciji, poslanec v belgradskem parlamentu.

Josip Fon iz Gorice, bivši poslanec v dunajskem parlamentu in pri Goriski deželni vladi, poslanec v belgradskem parlamentu, in član prizivnega sodišča;

Dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu, član jugoslovanskega odbora v Londonu, bivši član občinskega mestnega sveta in deželne vlade v Trstu, bivši poslanec v dunajskem parlamentu in pri goriski deželni vladi;

Don Ante Jagić, profesor v Zadru in poslanec belgradskega parlamenta;

Josip Kopač, časnikar v Trstu, član izvrševalnega odbora jugoslovanske social-demokratske stranke, poslanec v belgradskem parlamentu;

Dr. Marko Laginja, odvetnik v Pulju, bivši poslanec v dunajskem parlamentu in pri istrski deželni vladi, poslanec v belgradskem parlamentu;

Dr. Josip Lavrenčić, profesor v Gorici in poslanec v belgradskem parlamentu;

Ivan Mestrovik, kipar, bivši poslanec v belgradskem parlamentu;

Dr. Ivo Milič, sodnik v Buzetu, bivši poslanec v istriški deželni vladi;

Dr. Ivan Posić, odvetnik v Volovskem-Opatiju, bivši poslanec v istriški deželni vladi, poslanec v belgradskem parlamentu;

Dr. Dinko Puc, odvetnik v Gorici in poslanec v belgradskem parlamentu;

Josip Riharić, profesor v Kastavu, bivši deželni poslanec pri istrski deželni vladi;

Ivo Sangin iz Bazeta, poljedelec, bivši poslanec v istriški deželni vladi;

Dr. Ivan Švegel, posestnik iz Kranjskega, poslanec v belgradskem parlamentu;

Vjekoslav Spinčić iz Kastava, profesor, bivši poslanec v Avstrijskem parlamentu in pri istrski deželni vladi, poslanec v belgradskem parlamentu;

Dr. Nikola Subotić, odvetnik v Šibeniku, poslanec v belgradskem parlamentu;

Dr. Dinko Trinajstić, odvetnik v Pazinu, predsednik jugoslovanskega odbora v Londonu, županov namestnik v občini Pazin, bivši poslanec v istriški deželni vladi, poslanec v belgradskem parlamentu;

Dr. Roko Vuković, profesor, član iraučbanskega reda za provinco Dalmacija, poslanec v belgradskem parlamentu.

(Dalje.)

DEMOKRATJE IN SENATOR SHERMAN.

Washington, D. C. — Senator Sherman iz Illinois je tako silno kritiziral Henry Forda, da so pričeli demokratični senatorji protestirati.

Senator Wilcott in senator Stanley, oba demokrata, sta izjavila, da hoče senator Sherman vplivati s svojo kritiko na pototnike, ki imajo soditi o volilni manipulaciji senatorja Newberryja.

"Ali je mogoče, da se izrabljajo privilegiji senata, da se reši obtožbene pred justico?" je vprašal senator Stanley.

Senator Wolcott je tolmačil Shermanove besede kot grozno, ki naj prisli republikance, da skupno podpirajo Newberryja, ali pa da izgube kontrolo v senatu. Izjavil je, da je senator Sherman rekel svojim republikanskim tovaršem: "Dokler vi ne rešite Newberryja, bom glasoval z demokrati."

Senator Wolcott je dalje povdarjal, da je vsakemu jasno, da je senator Sherman govoril potrotnikom, ki imajo soditi o Newberryjevi zadevi.

SOCIALISTIČNA STRANKA SE POKLUBUJE POSTAVLJA SENATOR.

Albany, N. Y. — Morris Hillquit, znan socialistični pisatelj, je izpovedal pred preiskovalnim legislaturnim odtokom, ki ima soditi zadevo petih suspendiranih legislaturnih poslancev, da se socialisti bojujejo s postavnimi sredstvi za dosego svojega cilja in da bo vlada prešla mirnim potom v njih roke, ko se delavstvo prebudi. Temu je dodal, da je zgodovina dokazala, da je privilegirane manjšine postale despotne, kadar so izgubljale tla pod nogami in so skušale unčiti reforme ali postavo revolucionarno gibanje s silo.

Inozemstvo.

Pojasnila glede dohodninskega davka.

Pregled dohodkov in izdatkov J. R. Z.

od zadnje revizije, 1. septembra 1919 do 31. decembra 1919.

DOHODKI:

Gotovina 31. avgusta 1919:	
V Liberty bondih.....	\$ 8,550.00
V vrednostnih papirjih.....	2,022.30
Hranilna vloga na Kaspar-State banki.....	40,200.00
Na enkovnem računu.....	3,848.40
Skupni dohodki.....	\$54,620.70
Dohodki za september.....	\$ 527.02
Del meseca oktobra.....	153.94
Del meseca oktobra in za november.....	520.88
Za december.....	1,894.00
Skupni dohodki.....	\$ 3,095.84

IZDATKI:

V septembru:	
Za tiskovine in potrebščine.....	\$ 808.60
Za stroje v Jugoslaviji.....	5,391.71
Znaki J. R. Z.....	1,480.50
Najemnina za september in oktober.....	35.00
Plače in drugo.....	508.00
Subvencija Jug. Inf. Bureau.....	250.00
Skupni izdatki.....	\$ 8,479.81
V oktobru:	
Revija.....	\$ 151.75
Subvencija J. I. B.....	250.00
Bond tajnika za \$10,000.....	25.25
Plače.....	400.00
Konvenčni stroški in izplačila.....	2,472.16
Razne potrebščine, kabli in brzojavki.....	103.00
Skupni izdatki.....	\$ 3,402.16
V novembru:	
Nadaljni konvenčni stroški.....	\$ 310.50
Tiskovine, kabli in brzojavki.....	282.39
Subvencija J. I. B.....	250.00
Plače.....	900.00
Bond upravitelja za \$10,000.....	25.25
Najemnina za november in december.....	35.00
Pot. stroški in dnevnice deputacije New York, Washington, Pittsburgh, Washington in Chicago in stroški shoda v Pittsburghu.....	600.00
Skupni izdatki.....	\$ 2,403.14
V decembru:	
Za konvenčno dvorano, povračilo Okr. org. št. IV., Cleveland.....	\$ 125.00
Subvencija J. I. B.....	250.00
Pristopnina za inkorp. A. J. C. B.....	25.00
Tiskovine, brzojavi in drugo.....	83.55
Plače.....	600.00
Stroški shodov Perić in Svetek.....	355.82
Skupni izdatki.....	\$ 1,439.37
Skupni stroški.....	\$15,724.48
Ostane v blagajni 31. decembra 1919.....	\$41,922.15

PHILIP GODINA, blagajnik. FRANK S. TACHAR, tajnik.

Obešeno stanje v Saar.
 Paris. — Zvezniška komisija, ki vlada v premeščenem okrožju nemške kotline Saar s pomočjo francoskih čet, je v četrtki proglasila vojno stanje vsled nemirov med premogarji. General Wrbel, poveljnik francoskih čet, je ukazal prebivalcem, da se ne smejo pokazati zunaj stanovanj in tudi skozi okna ne smejo gledati, ker vojaki imajo povelje, da ustrele vsakogar, ki se pokaže na cesti ali pogleda skozi okno.

Nemčija naznanja bankrot?
 Haag, Holandija. — "Nieuwe Courant" je poročal zadnji četrtki, da je nemška vlada poslala zaveznikom dve noti, v katerih naznanja, da je v stanju bankrota. Vest je povzročila veliko paniko na tujaknji borzi, toda pomeje je bila zanikana v Berlinu.

Nemčija dolguje 204 milijarde.
 Berlin. — Državni dolg Nemčije bo znašal 1. marca 204 milijarde mark.

Češki sladkor za bavarske puške.
 Berlin. — Iz Prage javdajo, da Čehoslovaki in Bavarci zamenjajo sladkor za orožje. Nedavno so poslali iz Bavarske na Češko 200 strojnih, 25.000 pušk in več milijonov strelnih nabojev in Čehi so obratno poslali 300 funtov sladkorja.

Civilna vojna na Irskem.
 West Kerry, Irsko. — Oboroženi napadalec so v četrtki tri ure oblegali tujaknjive poljijske barake in končno so bili odpodeni. Neki poljijski častnik je bil težko ranjen in trije napadalec so tudi odnesli rane. Sinfajnovci so se dobro pripravili za napad. Zabarikadirali so vsa pota k barakam, prerezali telefonske in telegrafске žice in izkopali strelski jarek, v boju so se pa poslužili bomb in ročnih granat, ki so razdejale deli pošopaja.

Dublin, Irsko. — Angleške oblasti so zopet aretirale enajst republikanov, med katerimi sta neki deček in vojak, ki se je štiri leta bojeval na zapadni fronti.

Pol milijona italijanskih kmetov v socialistični stranki.

Rim. — "Avanti" glasilo socialistične stranke v Italiji, je objavil številke o članstvu, ki pokazuje, da je poleg industrialnih delavcev tudi pol milijona kmetov v stranki. List je s tem pobil nasprotnike, ki trde, da so socialisti pri zadnjih volitvah zmagali s pomočjo drugih volilcev, ki niso člani stranke. Kmetje so člani Splošne zveze zemljiških delavcev, ki je pristeta k socialistični stranki.

Državljanška knjižnica v sovjetski Rusiji.

London. — Iz Moskve poročajo, da je sovjetska vlada izdala nove državljanske knjižnice za vse delavce in kmete, ki sodelujejo v diktaturi proletarijata. Knjižnica ima 32 strani in v njej je zabeležen vsak posestnik, ki je v zvezi z državljanu proletarske republike; ob enem služi knjižnica kot potni list in njen posestnik lahko potuje neovirano iz kraja v kraj. Knjižnica se izda vsakomur, ki izpolni 16. leto in opravlja kakšno koristno delo.

Lenin govori o uspehih rdeče armade.

London. — Brezlično poročilo iz Moskve pravi, da je Lenin nedavno na neki konferenci v Moskvi govoril o uspehih rdeče armade. Bejal je: "Izvojevali smo dvojno zmago. Premagali smo belo gardo na vseh frontah in dosegli mednarodni mir. Rdeča armada je porazila zavezniške imperialiste, dočim je naša propaganda odzvela ententi možnost vprave njenih lastnih armad. Za odpravo blokade se imamo v prvi vrsti zahvaliti delavstvu v zvezniških državah, ki simpatizira s sovjetski Rusijo."

Turke muči beseda "mandat".

Carigrad. — Turki v Anatoliji se niso rešili ugank, kaj pomeni beseda "mandat", od katere zavisi bodočnost njihove domovine. V turškem jeziku pomeni ta beseda toliko kot "bivo" — zato se ni čuditi, če si zdaj Turki belijo glava.

Washington, D. C. — V marsikateri družini se je veliko izpremenilo v teku zadnjega leta. Marsikatera družina je bila oblagodarjena z novorojencem, vsled česar ima taka družina več stroškov in razumno, da je upravičena do dvesto dolarjev odračunati pri izpolnitvi listine za dohodninski davek.

Veliko število mladeničev in mladenk je postalo o neodvisnih in si sami služijo kruh in si so pomnožili število davkoplačevalcev. Zopet je postalo veliko število vdov in udovcev, in ravno tako je smrt odvzela marsikateri družini reditelja. Vsled tega opozarja davčni urad, da je veliko tisoč in tisoč oseb, ki morajo izračunati dohodninski davek na vse drugi podlagi, kot so ga zadnje leto. Vsako izračuni dohodninski davek na podlagi položaja, v kakršnem je bil 31. decembra.

Udovi in udovec morajo biti posebno previdni pri tem. Ako se ti niso zopetno poročili do 31. decembra se smatrajo kot neoženjeni. Isto velja tudi za ločene. Sploh naj vsakdo vpoštava, da mora plačati dohodninski davek po stanu, v kakršnem je bil 31. decembra 1919. Ako je bil na ta dan neoženjen, mora plačati davek kot ga predpisuje davčni zakon za neoženjene in ako je bil zadnji dan leta oženjen, pa mora plačati dohodninski davek, kot ga predpisuje davčni zakon za ožene. Ako je bil v kakli družini rojen 31. decembra 1919 otrok, odračunati za istega dvesto dolarjev, kot dovoljuje dohodninski davek.

Udova ali udovec izpolni predpisano listino samo zase in ne pa za umrlega. Z umrlega izpolni davčno listino upravitelj zapuščine, v kateri navede vse vsote, kot bi jih umrl sam. Novorojenca, ki sta se poročila tekom leta 1919 ali pa celo na 31. decembra 1919, izpolnita skupno davčno listino, v kateri navedeta vse dohodke v letu 1919 in plačata dohodninski davek od dvesto ali več dolarjev. S tem pa se ni rečeno, da oseba, ki ne plača dohodninskega davka, ni dolžna izpolniti tožadevne listine. Sleherna oseba, ki ima toliko dohodkov, kolikor predpisuje davčni zakon, mora izpolniti listino, brez ozira ali plača dohodninski davek ali ne.

JOHN SPARGO JE ZAPUSTIL SOCIALDEMOKRATIČNO LIGO.

New York, N. Y. — John Spargo, ki je pred tremi leti izstopil iz socialistične stranke radi njenega protivnojnega stališča in pozneje z drugimi socialisti, ki so zapustili stranko, organiziral Socialdemokratično ligo, je zadnji teden izstopil iz omenjene lige, ko je tajnik lige, William English Walling, tudi bivši socialist, izjavil, da se trinja s suspendirajo petih socialističnih poslancev v Albanyju. Spargo je izjavil, da Wallingove besede dajejo ligo pečet, kakor da se je zvezala z reakcionarji in vsled tega ne mara več biti njen član.

MORILEC OBEŠEN.

Chicago, Ill. — Včeraj je bil na dvorišču tujaknje okrajne ječe obešen Jack O'Brien, ki je umoril poljijska Richarda Burkeja. Šerif Petters je hotel zopet imeti "javno" obešanje, to je da jejniki v celicah ob dvorišču se ne smejo premakniti, da lahko gledajo eksekucijo, ako hočejo, toda državni pravdnik Hoyne je dva dni prej zagrozil, da bo tožil šerifa zaradi kršenja zakona, ki prepoveduje javno obešanje. To je spametovalo šerifa, da je ukazal premakniti jejnike za čas eksekucije.

INFLUENZA.

S povrnitvijo epidemije "Flu" proti nevarnost. Varujte sebe in vašo družino s tem varujeta vaše zdravje. Prva znamenja so vnetje oči, spuščanje iz nosa, bolečine v hrbtu, glavi in mišicah, mraz, mrzlica in nenavadno utrujenost. Kot preprečilno in prvo zdravilo mi pripravčamo sledeče: Grgranje v grlu in ispiranje nosa s Severov Antiseptol, rabite en del tega in tri dele tople vode. Za slučaj prehlada ali mrzlice vzemite po eno Severovo tableto zoper prehlad in kvipe in ponovite na vsake tri ure dokler ne prične delati čreva. Ako kašljate, poslužite se Severovga balsama za pljuča. Pojdite v posteljo, ispite kaj vročega in se dobro spotite. Bodite dobro saviti. Ako pa to ne pomaga v enem dnevu, tedaj pokličite zdravnika in poslušajte njegova navodila. Ta zdravila vam bodo veliko pomagala proti ti epidemiji, vsled tega bi jih morali imeti vedno doma pri rokah. Prodaja se v vsak lekarnah po sledečih cenah:

Severa's Antiseptol, 35 centov in 2 centa davka.
 Severa's Cold and Grippe Tablets, 30 centov in 2c davka.
 Severa's Balsam for Lungs, 25 in 50 centov in 1 in 2c davka.

Ako vam teh ni mogoče dobiti pri vašem lekarnarju, tedaj naročite direktno od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Važno za potnike.

THE CENTRAL MERCANTILE BANKA V NEW YORKU sedaj lahko pošilja denarne pošiljave s polno bančno garancijo po najnižjem dnevnem kurzu v treh ali štirih tednih na vse kraje sveta po pošti ali po bančni nakaznici ali pa v treh do štirih dneh po kablu.

PRESKRIBIMO POTNE LISTE osebam, ki žele odpotovati v Jugoslavijo, Romunsko ali Italijo v teku štirindvajsetih ur, za Polsko v dveh tednih, za Čehoslovakijo, Ogrsko, Nemčijo in Namibio-Avstrijo pa v času treh do štirih tednov, ako smo sprejeli od osebe stari potni list in štiri slike, ki ne smejo biti večje od 3x3 palcev.

PAROBRODNI LISTKI za vse kraje sveta — za tja in nazaj se prodajajo po dnevnih cenah. Ako želite dobiti sem svoje sorodnike ali prijatelje iz kateregakoli kraja v Združene države, vam s veseljem pomagamo preskrbeti potni list in vse potovalne listine za nje. Prostor na parobrodu se preskrbi in zajemči, proti majhnemu vplačilu.

KUJUJEMO IN PRODAJAMO TUJEZEMSKI DENAR IN BONDE SVOBODE vseh velikosti po najboljših dnevnih cenah.

POMOČ IN POJASNILA DAJEMO BREZPLAČNO pri izdajanju potnih listov in pri blačevanju davka.

AKO SI ŽELITE PRIHRANITI vaš trdo prisluženi denar, obrnite se v svojem interesu najprvo do nas in mi vam z veseljem pomagamo popolnoma brezplačno z vsemi potrebnimi pojasnili in podatki. **PISITE SE DANES, TAKOJ.**

THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK
 69 Fifth Avenue New York, N. Y.

Pošljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro. Nadalje pošljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko. Jamčimo za ves poslani denar, enako kot pred vojno, da bude hitro in točno izplačan.

KASPAR STATE BANK
 1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

Ustanovljena 8. aprila 1904. Inšerp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 3637-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.
GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.
UPRAVNI ODSEI.

Predsednik Vincent Calhoun, podpredsednik Anton Hraak, Box 146, Cassburg, Pa., sodni gl. tajnik Math Turk, tajnik boljijskega odbora Paul Berger, blizkaj Frank S. Tachar, upravitelj glasila Fily Godin.

POŠTNI ODSEI.

Joko Ambrožič, predsednik, Box 351, Casssburg, Pa., John Underwood, 489 Hwy St., Springfield, Ill., Martin Zelenka, Box 276, Burlington, Ohio, Joe Radick, Box 438, Smithton, Pa., Frank Samrak, 2800 Pevsner Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODSEI.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 3637-89 S. Lawndale Av., Chicago, Ill. **VZHODNO OKROŽJE:** Rudolf Pisterlek, Box 436, Bridgeville, Pa., Anton Radick, Box 73, West Haven, Pa. **ZAPADNO OKROŽJE:** Anton Suler, Box 154, Green, Kans., in Jagmond, Leo Kulcar, Box 545, Gilbert, Minn., in sovsevoln.

Nadzorni odbor.

Mat Petruvič, predsednik, 19517 Waterloo Rd., Collingwood, Ohio, Janko Ambrožič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., Jos. Kalan, 1907 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincent Calhoun, Joko Ambrožič in Mat Petruvič.

Združitveni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Alex, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. **John Treel,** Box 161, Lawrence, Pa. **Josko Ovan,** 243 Englewood, Detroit, Mich. **Joe Skuk,** 1101 E. 63. St., Cleveland, Ohio. **Mary Udovič,** 1644 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIKI: Dr. F. J. Kern, 2202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. **ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA":** Joko Zvertnik.

POZOR! — Korespondenca s gl. uredniki bi delala v glavnem uradu, ce vrli takole: **VSA PISMA,** ki se nanašajo na poslo gl. predsednika so naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 3637-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. **VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE** so naslovi: Bolniške tajništvo S. N. P. J., 3637-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. **DENARNE POŠILJATVE IN STVARI,** ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vsebe so naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 3637-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. **VSE ZADEVE V ZVEZI S BLAGAJNISKIMI POSLI** so pošiljajo na naslovi: Blagajništvo S. N. P. J., 3637-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. **Vse priobede glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljate M. Petruviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je sporej. **Vsi prisrki na gl. prvotni odsek so naj pošiljate na naslovi: Joko Ambrožič, Box 351, Casssburg, Pa. **Vse priobede proti upravitelju glasila so naj pošiljate na naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 3637-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. **Vsi dopisi in drugi spisi, razen tiskovnih, naročnin in sploh vse, kar je v zvezi s glavnimi jedoto, naj se pošlje na naslovi "Prosveta", 3637-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.********

RESNICA je, da mnogi ne vedo, kje bi mogli biti naše denarje, saj imajo le malo denarja, ki ga ne morejo porabiti. Tudi gledi DENARNIH POŠILJATEV, ki so tudi FOTOVANJA v stare domovine, so ni.

RESNICA je, da se vse to doseže pri vsakodnevni potni listi in pod državljanu občinstvom so naša najboljša bančni trževiti.

EMIL KISS,

kateri se nad dvajset let pošilja našim ljudem denar v staro domovino in ima vedno najnižjo ceno.

Denarne cene se sedaj zelo nestabilne, vsled česar mi listih ni mogoče oglašati. Proprizani pa bodite, da bodete dobili na svoj denar VEDNO najvišjo vrednost.

POTNIKOM SE PRESKRBE VSA URADNA DOVOLJENJA ZA POTOVANJE BREZPLAČNO!

VSako PO TEJ TVRDKI IZVRŠENO DELO JE POPOLNOMA GARANTIRANO!

Za vsa potrebna pojasnila obrnite se na:

EMIL KISS, BANKER,
 133 Second Ave., cor. 8th St., New York, N. Y.

SPREJEMA HRANILNE VLOGE IN PLAČA 4% OBRESTI!

ČEMU ZADRŽAVATI

Sedaj je čas za pošiljanje denarja v staro domovino dokler je ceno nizka. Ta ceno počne dolgo ostati tako nizka, v kratkem lahko poskoči navzgor. Mogoče se v par dneh bude vsilja, takrat bude vsi, ki niso poskušali našega nasveta oblačoval.

Pošiljajte denar na hranilno vlogo na hranilnico ali v hranilnico v vašem rodnem kraju. Mi vam preskrbimo vsično knjižico. Naša banka je državna banka, katere stoji pod kontrolo države New York. Vaš denar je jamčen, ne more se izgubiti na noben način. Pošiljate denar čim prej. Cena kronam raste, kdor zgodaj vsilja, dobi lahko dve sreči.

Pošiljamo denar tudi brzojavno. Brzojavna pristojbina je \$2.50.

1000 kron za.....\$ 10.50
 10000 kron za.....\$105.00

PRODAJAMO TUDI PAROBRODNE LISTKE za vse proge. Našim potnikom preskrbimo potne listine in jih odredimo za domovino v teku treh dni. Plašite nam nekaj pripride v New York, da vas bode naš človek počakal na postaji. Vam se ni treba za ničesar brigati, Preskrbimo vaše sorodnike iz domovine v Ameriko. Vse pojasnila dajemo na željo, brezplačno.

NEMETH STATE BANK
 10 E. 22nd Street, New York, N. Y.
 Glavnica in pribitek je nad \$2,000,000.00.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Nova nova valuta, Beograd. 19. januarja. V finančnem ministru se dela priprave za izdajo nove kronsko-dinarske novčanice...

hrvatski monarhisti nastopajo v celih tropah na Dunaju in skušajo z različnimi sredstvi širiti med Jugoslovane monarhistične ideje.

V vojnem italijanskem vojnem vjetništvu umrli vjetniki. Slovenski Rdeči križ javlja: V italijanskem vjetništvu v Ospodale...

v Jugoslaviji tako važnih mest. Po mnenju ljudstva ne zaslužijo sploh nobenega mesta v Jugoslaviji...

Roparski napad v Zagorici pri Litiji 12. jan. dop. prišel nek neznanec v hišo Anu Pive v Zagorici...

"Delo mi smrdi, hlapec pa nočem biti" je rekel Josip Kotnik iz Laškega trga policajskemu uradniku...

Na višji pedagoški šoli v Zagrebu so se 13. t. m. začela redna predavanja. Tečaj obiskuje približno 80 učiteljev in učiteljic...

Slovenska zemlja.

KAMNJSKE ALI SAVIJSKE ALPE, NJIH ZGRADBA IN NJIH LICE.

Spisal Ferdinand Seidl. (Nadaljevanje.)

Doline in pobočja do višine 1600 m so zasedli gozdovi, spodaj z listnatimi (bukve, gaber, jelša)...

Doba, ki je nastopila po sklepu diluvija, sega v današnje dni, imenujemo jo: aluvijalna doba. Strokovnjaki sodijo, da traja ta geološka sedanost doslej morda 10.000 do 20.000 let.

V tisočletjih aluvijskega časa, ki ima najodličnejši znak v kulturnem napredovanju človeka...

MALI OGLASI Classified Advertisements

NAJVIŠJA PLAGA za dekleta in žene. Stalno delo in lep zdravstveno vreden delavica. Delo s strojem in ročno delo pri izdelovanju...

POTREBUJEMO DEKLETA in ŽENE za delo v pralnici. Nobene izkušnje so ne zahteva. Delovne ure so: 8 jut. do 4 pop. — Plačamo po \$14.50 na teden.

BOJAKI! Zadnja opoščiljatev je odšla dne 17. januarja t. l. s katero se je odpeljal tudi član naše tvrčke Mr. Leo Strukel.

STEUKEL & HORAK European Trading Export Co., 88 Ninth Ave., cor. 16. St. New York, N. Y.

SVOJE BOJAKE ZDAJ ZOPET LAHKO DORITE V AMERIKO. Priseljenski postave ostanje se zmeraj v veljavi kot pred vojno.

ZASTOPNIKI \$50.00 na teden in spomladansko obleko zastopaj. Ako pričnete prodajati naše slavnoznane po meri izdelane obleke.

PRILIKE ZA TRGOVINO. Mi vam lahko prodamo trgovino, farmo, brez izjeme kje je. Oglasite se pri nas predno kaj prodaj za gotov denar.

BOJAKI! Naročite se na knjige Književne Matice S. N. P. J. Matice izda pet knjig, kakor hitro se oglasi dvatisoč naročnikov.

UCENCE ZA LIVARJE IN IZDELOVATELJE "KORSOV" POTREBUJEMO. Morajo biti nad 16 in ne več kot 21 let stari. Dobra plača in prilika za napredek.

POTREBUJEMO ŽENE IN DEKLETA za lahko delo. Izbiranje—spolniti naročila (Swedging)—pri Punčpresah.

MALI OGLASI Classified Advertisements

POTREBUJEMO 25 Delavcev 25 Plačamo po 44 centov na uro.

Oglasite se pri: EMPLOYMENT URADU STEWART-WARNER CO. 1826 Diversey Parkway, Chicago, Ill.

MI LAHKO DAMO DELO SE NEKAJ DELAVCEM, KI ŽELE STALNO DELO IN DOBRO PLAČO.

Oglasite se pri: STEWART-WARNER SPEEDOMETER CORP. 1828 Diversey Parkway, CHICAGO, ILL.

POTREBUJEMO Punčpres operatorice za delo pri strojih. Oglasite se pri: H. G. SOAL CO. 4410 Ravenswood ave. Chicago, Ill.

POTREBUJEMO mladeniče in može za delo v naši izdelovalnici klobas. HETZEL & COMPANY, 1749 Larrabee St., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO izučene izdelovalke predpasnikov; izredno dobra plača, stalno delo. AETNA APRON CO., 811 Rees St., 2 bloka od N. Division St., le troje vrat zapadno od Halsted st.

POTREBUJEMO dekleta za delo v knjigovodstvu. Tudi mlada dekleta za učenje. Dobra plača. C. O. Owen & Co. 1066 W. Van Buren Street, 3rd Floor Chicago.

POTOP. Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Po poti v Pultusk je naletel Kmitie povsod na švedske oddelke, ki so spremljali vozove z živim, ali črede različne domače živine.

Kmitie je vedel, da Švedje so bliže Poltusk dokaj surovejši ravнали z ljudmi nego v Prasniju.

"Čim dalje dospete k Varšavi," odvrne eden izmed njih, "tem večjo njihovo sirovost bode videli."

In plemić jame pripovedovati o nastitju in tiranstvu Švedov v Veliki Poljski, kako so morili ljudi z gladom, da bi izvedeli, kdo ima denar.

"Vsega se ne da povedati z besedami," doda plemić, "kajti že pri spominu na to vstajajo človeku lasje... Očividno so že bliža konec sveta..."

Razgovor je pretrgal švedski oddelček, ki je spremljal malo plemstvo z vozovi in "rekvizicijo."

"Oh, kako me srbe roke!" reče plemiću, ki je jezdit poleg njega.

"Bodito no tiho, na usmiljenje božje!" odvrne plemić, "ker sicer ugonobite sebe, mene in moje otroke."

Večkrat pa je imel Andrej pred seboj čudnejši prizor. Časih je zapazil med oddelki švedskih jezdecev večje ali manjše tolpe poljskega plemstva.

"Oni niso samo zakleti izdajalci, marveč — kar je še huje — krivoverci," odvrne plemić. "Oni so še brezobraznejši od Švedov, ker plemići cerkve požigajo hiše ter ugrabljajo dekleta..."

"Bog me varuj tega!" odvrne Kmitie. "Resnica, da sem rodoljub iz Prusije, toda od katoliških starih, ki so se preselili iz Litve v Prusijo."

Opomnili smo že, da je vrh najimennitnejši del gore ki prvi obrne pozornost naše in določuje celoten vtisk. Ledeno dleto je prav vrhove in vrhove dele naših Alp bistveno in značilno preobrazilo.

Opomnili smo že, da je vrh najimennitnejši del gore ki prvi obrne pozornost naše in določuje celoten vtisk. Ledeno dleto je prav vrhove in vrhove dele naših Alp bistveno in značilno preobrazilo.

Opomnili smo že, da je vrh najimennitnejši del gore ki prvi obrne pozornost naše in določuje celoten vtisk. Ledeno dleto je prav vrhove in vrhove dele naših Alp bistveno in značilno preobrazilo.

Bradford, Pa. — Tukaj je divjal najjalnejši snežni vihar, kar jih je bilo letošnjo zimo. Vihar je pihal s hitričo 70 do 80 milj v uri, temperatura je padla do deset stopinj pod ničlo.